

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

ПОДІЛЬСЬКИЙ СПЕЦІАЛЬНИЙ НАВЧАЛЬНО-РЕАБІЛІТАЦІЙНИЙ  
СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ КОЛЕДЖ

Факультет

\_\_\_\_\_  
(назва факультету)

Кафедра

Обліку і оподаткування

(назва кафедри)

  
Затверджено  
Директор коледжу  
Тріпак М.М.  
« \_\_\_\_\_ » \_\_\_\_\_ 2019 р.

## РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

**Економічна теорія (політична економія, макроекономіка,  
мікроекономіка)**

(назва навчальної дисципліни)

освітній ступінь	«Бакалавр»
освітньо-професійна програма	«Облік і оподаткування»
шифр і назва галузі знань	07 «Управління і адміністрування»
шифр і назва спеціальності	071 «Облік і оподаткування»
назва спеціалізації	
мова викладання	Українська

м. Кам'янець-Подільський  
2019 рік

РОЗРОБЛЕНО ТА ВНЕСЕНО:

Подільським спеціальним навчально-реабілітаційним  
соціально-економічним коледжем

(повне найменування закладу вищої освіти)

РОЗРОБНИКИ ПРОГРАМИ:

1. **Кушнір Л.А.**, к.е.н., доцент, викладач кафедри обліку і оподаткування.
2. **Лаврук О.В.**, к.е.н., викладач кафедри фінансів, економіки та економічної кібернетики

Робоча програма обговорена та схвалена на засіданні кафедри обліку і оподаткування

Протокол від « 28 » серпня 2019 року № 1  
Завідувач кафедри \_\_\_\_\_ (Коркушко О.Н.)  
(підпис) (прізвище та ініціали)  
« 28 » серпня 2019 року

Схвалено Науково-методичною комісією Подільського спеціального навчально-реабілітаційного соціально-економічного коледжу

Протокол від « 29 » серпня 20 19 року № 1  
Голова \_\_\_\_\_ (Гуменюк І.І.)  
(підпис) (прізвище та ініціали)  
« 29 » серпня 20 19 року

Схвалено Вченою радою Подільського спеціального навчально-реабілітаційного соціально-економічного коледжу

Протокол від « 30 » серпня 20 19 року № 1  
Голова \_\_\_\_\_ (Тріпак М.М.)  
(підпис) (прізвище та ініціали)  
« 30 » серпня 20 19 року

Програму перевірено

Завідувач навчально-методичного відділу  
\_\_\_\_\_ (Гарбарець І.А.)  
(підпис) (прізвище та ініціали)  
« 29 » серпня 20 19 року

## 1. Мета навчальної дисципліни

**1.1. Мета вивчення навчальної дисципліни:** формування системи знань про економічні відносини як суспільну форму виробництва, проблеми ефективного використання обмежених виробничих ресурсів і шляхи забезпечення суспільних потреб у різних суспільно-економічних формаціях.

**1.2. Компетентності, яких набувають студенти в процесі вивчення навчальної дисципліни:**

<b>Інтегральна компетентність</b>	Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми під час професійної діяльності у сфері обліку, аудиту та оподаткування або в процесі навчання, що передбачає застосування теорій та методів економічної науки і характеризується комплексністю й невизначеністю умов
<b>Загальні компетентності</b>	<p><b>ЗК 01.</b> Здатність вчитися та оволодівати сучасними знаннями.</p> <p><b>ЗК 02.</b> Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.</p> <p><b>ЗК 03.</b> Здатність працювати в команді.</p> <p><b>ЗК 04.</b> Здатність працювати автономно.</p> <p><b>ЗК 05.</b> Цінування та повага різноманітності та мультикультурності.</p> <p><b>ЗК 08.</b> Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.</p> <p><b>ЗК 09.</b> Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.</p> <p><b>ЗК 10.</b> Здатність спілкуватися іноземною мовою.</p> <p><b>ЗК 11.</b> Навички використання сучасних інформаційних та комунікаційних технологій.</p>
<b>Спеціальні (фахові, предметні) компетентності</b>	<p><b>СК 01.</b> Здатність досліджувати тенденції розвитку економіки за допомогою інструментарію макро- та мікроекономічного аналізу, робити узагальнення стосовно оцінки прояву окремих явищ, які властиві сучасним процесам в економіці.</p> <p><b>СК 02.</b> Здатність використовувати математичний інструментарій для дослідження соціально-економічних процесів, розв'язання прикладних завдань в сфері обліку, аналізу, контролю, аудиту, оподаткування.</p> <p><b>СК 03.</b> Здатність до відображення інформації про господарські операції суб'єктів господарювання в фінансовому та управлінському обліку, їх систематизації, узагальнення у звітності та інтерпретації для задоволення інформаційних потреб осіб, що приймають рішення.</p> <p><b>СК 04.</b> Здатність застосування знань права та податкового законодавства в практичній діяльності суб'єктів господарювання.</p> <p><b>СК 07.</b> Здатність застосовувати методики проведення аудиту й послуг з надання впевненості.</p> <p><b>СК 08.</b> Ідентифікувати та оцінювати ризики недосягнення управлінських цілей суб'єкта господарювання, недотримання ним законодавства та регулювання діяльності, недостовірності звітності, збереження й використання його ресурсів.</p>

	<p><b>СК 09.</b> Здатність здійснювати зовнішній та внутрішній контроль діяльності підприємства та дотримання ним законодавства з бухгалтерського обліку і оподаткування.</p> <p><b>СК 10.</b> Здатність застосовувати етичні принципи під час виконання професійних обов'язків.</p> <p><b>СК 11.</b> Здатність демонструвати розуміння вимог щодо професійної діяльності, зумовлених необхідністю забезпечення сталого розвитку України, її зміцнення як демократичної, соціальної, правової держави.</p>
--	--

### 1.3. Програмні результати навчання:

<b>Програмні результати навчання</b>	<p><b>ПР 01.</b> Знати та розуміти економічні категорії, закони, причинно-наслідкові та функціональні зв'язки, які існують між процесами та явищами на різних рівнях економічних систем.</p> <p><b>ПР 08.</b> Розуміти організаційно-економічний механізм управління підприємством та оцінювати ефективність прийняття рішень з використанням обліково-аналітичної інформації.</p> <p><b>ПР 13.</b> Усвідомлювати особливості функціонування підприємств у сучасних умовах господарювання та демонструвати розуміння їх ринкового позиціонування.</p>
--------------------------------------	---

## 2. Опис навчальної дисципліни

### 1. Найменування показників:

- 1.1. Кількість кредитів – 5;
- 1.2. Загальна кількість годин – 150;
- 1.3. Кількість модулів – 2 ;
- 1.4. Кількість змістових модулів – 3;
- 1.5. Індивідуальне науково-дослідне завдання (назва) –

### 2. Характеристика навчальної дисципліни:

- 2.1. Форма навчання – очна (денна), заочна;
- 2.2. Статус навчальної дисципліни (нормативна/навчальна дисципліна самостійного вибору) – нормативна;
- 2.3. Передумови для вивчення дисципліни (перелік навчальних дисциплін, які мають бути вивчені раніше, перелік раніше здобутих результатів навчання) – ПР 01, вступ до спеціальності.

### 3. Обсяг навчальної дисципліни

#### 3.1. Інформаційний обсяг навчальної дисципліни

Змістовний модуль, тема та її короткий зміст	Шифри компетенцій, якими повинен оволодіти здобувач вищої освіти	Шифри програмних результатів навчання здобувача вищої освіти
<b>Змістовний модуль 1. Основи економічної теорії та відносини власності в економічному житті суспільства</b>		
<b>Тема 1. Економічна теорія як фундаментальна суспільна наука.</b> Поняття економічної теорії. Економічна теорія в системі наук. Предмет, цілі та функції економічної теорії. Методи економічної теорії. Економічні категорії, закони, закономірності та принципи. Системи економічних законів. Функцій економічної теорії: світоглядну, пізнавальну, методологічну, практичну прогностичну. Етапи становлення та розвитку економічної теорії. Виникнення економічної теорії як науки. Сучасні економічні знання. Економіка. Політекономія. Економічна теорія. Мікроекономіка. Макроекономіка. Меркантилізм. Фізіократи. Класична економічна теорія. Предмет економічної теорії. Метод економічної теорії. Продуктивні сили. Виробничі відносини. Економічний базис. Надбудова. Економічна категорія. Економічний закон. Наукова абстракція. Економічне моделювання. Економічна політика. Позитивна політекономія. Нормативна політекономія. Місце економічної теорії у системі економічних наук. Практичне значення економічної теорії.	СК 01.	ПР 01.
<b>Тема 2. Виробництво і його складові елементи.</b> Зміст виробництва та його складові елементи. Продуктивні сили суспільства та їх функціональна структура. Структура суспільного виробництва. Основні фактори суспільного виробництва та їхній взаємозв'язок. Сутність виробництва, його суспільний характер, фази, чинники. Результативні показники суспільного виробництва. Сутність та основні показники економічної і соціальної ефективності суспільного виробництва. Матеріальне та нематеріальне виробництво. Результативні показники суспільного виробництва: ССП, ВНП, ВВП. Економічна та соціальна ефективність суспільного виробництва. Створення різноманітних життєвих благ і послуг в масштабах країни. Виробництво як процес. Розподіл. Обмін. Споживання.	СК 02.	ПР 08.
<b>Тема 3. Економічні потреби суспільства і роль виробництва в їх задоволенні.</b> Сутність потреб і особливості їх розвитку. Класифікація	СК 03.	ПР 13.

<p>економічних потреб та їх структура. Закон зростання потреб та механізм його дії. Роль виробництва в задоволенні економічних потреб суспільства. Потреби і споживання. Основні тенденції формування сучасної структури суспільних потреб. Результат виробництва у сфері матеріального виробництва. Сукупний суспільний продукт. Його основними формами є валовий внутрішній продукт, створений в межах окремої країни (ВВП) і валовий національний продукт (ВНП), який крім ВВП включає продукцію, створену національними підприємствами за межами країни, необхідний і додатковий продукт. Необхідний продукт. Відтворення робочої сили нормальної якості. Додатковий продукт. Результативність суспільного виробництва. З'ясувати сутність економічних потреб, їх класифікацію. Розкрити сутність економічного закону зростання потреб. Уявити проблему вибору в економіці, зумовлену безмежністю потреб та обмеженістю ресурсів. Довести, що взаємодія потреб та інтересів виступає рушійною силою соціально-економічного прогресу.</p>		
<p><b>Тема 4. Економіка суспільства як сукупність видів економічної діяльності.</b> Економічна система суспільства: її суть, форми, структура. Суспільний поділ праці як матеріальна основа економічних відносин. Економічні інтереси та їх класифікація. Ефективність суспільної економіки та її показники. Економічна та соціальна ефективність досліджень. Основні напрями підвищення ефективності економічної системи суспільства. Продуктивні сили та їх структура, типи та еволюція економічних систем, економічні моделі, формаційний та цивілізаційний підходи до періодизації суспільного розвитку, змішана економіка. Продуктивні сили та їх структура. Типи та еволюція економічних систем. Економічні моделі. Формаційний та цивілізаційний підходи до періодизації суспільного розвитку.</p>	СК 04.	ПР 01.
<p><b>Тема 5. Відносини власності в економічному житті суспільства</b> Поняття власності. Типи, форми і види власності. Відносини власності у змішаній економічній системі. Приватизація і роздержавлення. Розкрити сутність економічної системи, з'ясувати її структуру, закони розвитку. Уявити типологію економічних систем, проаналізувати їх еволюцію. Визначити місце відносин власності в економічній системі, проаналізувавши їх сутність. Виявити основні тенденції розвитку відносин власності в економіці України. Економічна система, її сутність, структурні елементи, закони розвитку. Місце і роль людини в економічній системі. Еволюція економічних систем і їх типи. Формаційний та цивілізаційний підходи до типізації суспільства. Власність її сутність місце і роль в економічній системі. Історичні типи, види та форми</p>	СК 07.	ПР 08.

власності. Тенденції розвитку відносин власності в економіці України. Роздержавлення та приватизація в Україні.		
<b>Змістовний модуль 2. Товарно-грошові відносини, загальні основи ринку та закономірності перехідної економіки</b>		
<p><b>Тема 6. Товарне виробництво і товарно-грошові відносини</b>          Основні форми економічного життя людей. Товар і його властивості. Походження, сутність і функції грошей. Теорії грошей. Теорії грошей. Інфляція, її суть, види та соціально-економічні наслідки. Теорії вартості та їх різновиди. Закон вартості, його функції і механізм ді. Грошова система: суть, елементи, типи. Грошова система України: проблеми і перспективи. З'ясувати сутність товарного виробництва, його характерні риси. Ознайомитись з властивостями товару, уявивши двоїстий характер праці, уречевленої в товарі. Розкрити суть та функції закону вартості. Проаналізувати історичний процес розвитку обміну та на його основі розкрити сутність грошей. Уявити зміст та роль законів грошового обігу. Товар і його властивості. Величина вартості товару. Альтернативні теорії вартості. Закон вартості. Гроші. Основні теоретичні концепції виникнення й сутності грошей. Функції грошей. Грошовий обіг і його закони. Особливості функціонування паперових грошей за сучасних умов.</p>	СК 08.	ПР 13.
<p><b>Тема 7. Загальні основи ринку.</b>          Поняття ринку та його характерні риси. Дослідити структуру та види ринку. Вивчити функції ринку. Інфраструктура ринку та її функції. Цінні папери та їх види. Сутність попиту і фактори, що його визначають. Пропозиція: зміст і фактори, що на неї впливають. Еластичність попиту і пропозиції. Основні суб'єкти ринкової економіки. Основні суб'єкти ринкової економіки. Види біржових операцій. Інші організаційні форми інфраструктури. Біржові посередники та біржові операції. Ринкові відносини. Сутність та функції ринку. Ринкова інфраструктура. Ринок як форма організації суспільного господарства. Ринковий механізм організації суспільного виробництва. Класична політекономія про роль ринку: «Невидима рука» А. Сміта. Конкуренція як основоположний атрибут ринкової економіки, її сутність, функції, форми, роль. Конкуренція та монополія. Антимонопольна політика держави. Основні моделі ринків. Попит. Функція попиту. Закон попиту. Нецінові чинники попиту. Еластичність попиту. Пропозиція та її функція. Закон пропозиції. Нецінові чинники пропозиції та її еластичність. Взаємодія попиту та пропозиції. Рівноважна ціна. Ринкове саморегулювання рівноважної ціни.</p>	СК 09.	ПР 01.
<p><b>Тема 8. Суб'єкти ринкової економіки, підприємництво.</b>          Зміст, основні принципи та ознаки підприємництва. Функції підприємництва. Теорії та моделі підприємництва. Загальні економіко-правові основи розвитку підприємництва в Україні. Нові види підприємницької діяльності. Підприємство – основна ланка ринкової економіки. Основні функції підприємства. Принципи організації економічної діяльності підприємства. Види та організаційні форми підприємства. Господарські товариства. Об'єднання підприємств. Розвиток підприємництва</p>	СК 10.	ПР 08.

в Україні.		
<p><b>Тема 9. Капіталістична економіка як вища форма ринкової економіки.</b> Капітал як економічна категорія товарного виробництва. Витрати виробництва. Капітал і прибуток. Загальна формула руху капіталу. Основний і оборотний капітал. Конкуренція як основоположний атрибут ринкової економіки, її функції і види. Сутність, витоки і види монополізму. Основні показники монопольної влади. Види цінової дискримінації. Антимонопольна діяльність держави. Досконала і недосконала конкуренція. Підприємництво як сучасна форма господарювання. Капітал як матеріальна основа підприємницької діяльності та політ економічна категорія. Первісне нагромадження капіталу. Перетворення грошей у капітал. Виробництво додаткової вартості. Постійний та змінний капітал. Поняття міжгалузевого переміщення капіталу, конкуренції, додаткової вартості.</p>	СК 11.	ПР 13.
<p><b>Тема 10. Перехідна економіка та її закономірності.</b> Зміст перехідної економіки. Адміністративно-командна економіка та її суперечності. Основні завдання перехідного періоду. Основні моделі перехідної економіки. Економічний устрій у країнах перехідної економіки. Особливості функціонування перехідної економічної системи України. Моделі переходу до ринку. Проаналізувати еволюцію економічної системи капіталізму. Розкрити сутність сучасного капіталізму як змішаної економічної системи. З'ясувати сутність соціалістичної системи, виокремивши в ній модель «державного соціалізму». Зрозуміти об'єктивну необхідність, сутність та закономірності змішаної економічної системи. Виявити особливості ринкової трансформації економіки України. Еволюція економічної системи капіталізму. Сучасний капіталізм як змішана економічна система. Економічна система соціалізму: теорія і практика. Механізм функціонування «державного соціалізму». Перехідна економічна система.</p>	СК 01.	ПР 01.
<p><b>Змістовний модуль № 3. Суспільний продукт, розподіл національного доходу та роль держави в ринковій економіці.</b></p>		
<p><b>Тема 11. Суспільний продукт і його форми .</b> Суспільне відтворення: суть і основні риси. Валовий внутрішній продукт і методи його розрахунку. Система національних рахунків та її характеристика. Національне багатство та його відтворення. Методи розрахунку ВВП, ВВП. Номінальний ВВП або ВВП. Реальний ВВП або ВВП.</p>	СК 02.	ПР 08.
<p><b>Тема 12. Розподіл національного доходу. Споживання, заощадження і добробут людини.</b> Сутність національного доходу, його форми: вартісна і натурально-речова. Споживання національного доходу, фонд споживання та його структура. Суспільні фонди споживання. Заробітна плата - основна форма доходів населення. Об'єктивні основи формування доходів населення. Розподіл та</p>	СК 03.	ПР 13.



перерозподіл національного доходу. Податки й соціальні виплати. Сімейні доходи. Мінімальний і оптимальний споживчий бюджет. Розподільчі відносини та їхнє місце у відтворювальному процесі. Доходи населення та їх джерела в ринковій економіці. Нерівність розподілу доходів. Крива Лоренца.		
<p><b>Тема 13. Економічне зростання і його чинники.</b></p> <p>Економічне зростання як основна мета економічної політики держави. Показники і фактори економічного розвитку. Сутність, джерела і суб'єкти нагромадження. Заощадження і нагромадження. Класифікація економічних циклів. Фази циклу. Теорія «довгих хвиль» в економіці. Сутність НТР та її вплив на економічне зростання. Циклічність економічного розвитку. Основні причини економічної кризи в Україні та особливості розвитку її економіки. Циклічний розвиток економіки. Безробіття як вияв нестабільності на ринку праці. Інфляція: сутність, види, показники, наслідки.</p>	СК 04.	ПР 01.
<p><b>Тема 14. Роль держави в ринковій економіці</b></p> <p>Теоретичні основи державного регулювання ринкової економіки. Структура механізму регулювання. Економічні функції держави. Сучасні моделі державного регулювання економіки. Форми і методи державного регулювання економіки. Формування системи державного регулювання економіки України. Сутність господарського механізму як структурного елементу економічної системи, його структуру, функції. Необхідності державного регулювання економіки. Економічні функції держави в ринковій економіці. Удосконалення механізму господарювання в Україні. Державний сектор економіки і державне підприємництво як спосіб реалізації економічних функцій держави.</p>	СК 07.	ПР 08.
<p><b>Тема 15. Міжнародна економіка та її роль у зростанні добробуту людської спільноти світу.</b></p> <p>Поняття світового господарства та етапи його розвитку. Структура і суперечності сучасного світового господарства. Форми міжнародних економічних відносин (МЕВ). Міжнародні економічні та фінансові організації. Вивіз капіталу: суть і причини, форми вивозу капіталу. Зміст і структура валютної системи. Міжнародний валютний фонд і його функції. Концепції трансформації. Основні види інтеграційних об'єднань. Всесвітній ринок товарів та послуг. Особливості сучасного етапу розвитку світової торгівлі.</p>	СК 08.	ПР 13.

### 3.2. Розподіл у годинах за формами організації освітнього процесу та видами навчальних занять, програма навчальної дисципліни

#### 3.2.1. Очна (денна)

##### 1) Програма навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин						
	УСЬОГО	л	пр	сем	лаб	сам.в.	
<b>ЗМ 1. Основи економічної теорії та відносини власності в економічному житті суспільства</b>	<b>50</b>	<b>24</b>	<b>2</b>	<b>4</b>	-	<b>20</b>	
Тема 1. Економічна теорія як фундаментальна суспільна наука	9	4	-	2	-	4	
Тема 2. Виробництво і його складові елементи	11	6	-		-	4	
Тема 3. Економічні потреби суспільства і роль виробництва в їх задоволенні	10	4	2		-	4	
Тема 4. Економіка суспільства як сукупність видів економічної діяльності	9	4	-	2	-	4	
Тема 5. Відносини власності в економічному житті суспільства	11	6	-		-	4	
<b>ЗМ 2. Товарно-грошові відносини, загальні основи ринку та закономірності перехідної економіки</b>	<b>48</b>	<b>20</b>	<b>2</b>	<b>6</b>		<b>20</b>	
Тема 6. Товарне виробництво і товарно-грошові відносини	10	4	2	-	-	4	
Тема 7. Загальні основи ринку	9	4		2	-	4	
Тема 8. Суб'єкти ринкової економіки, підприємництво	9	4			-	4	
Тема 9. Капіталістична економіка як вища форма ринкової економіки	10	4		2	-	4	
Тема 10. Перехідна економіка та її закономірності	10	4		2	-	4	
<b>ЗМ 3. Суспільний продукт, розподіл національного доходу та роль держави в ринковій економіці</b>	<b>52</b>	<b>20</b>	<b>6</b>	<b>6</b>	-	<b>20</b>	
Тема 11. Суспільний продукт і його форми	10	4	2	-	-	4	
Тема 12. Розподіл національного доходу. Споживання, заощадження і добробут людини	12	4	4	-		4	
Тема 13. Економічне зростання і його чинники	10	4		2		4	
Тема 14. Роль держави в ринковій економіці	10	4		2		4	
Тема 15. Міжнародна економіка та її роль у зростанні добробуту людської спільноти світу	10	4		2		4	
<b>РАЗОМ</b>	<b>150</b>	<b>64</b>	<b>10</b>	<b>16</b>	-	<b>60</b>	

## 2) Теми та короткий зміст лекційних занять

№ з/п	Назва теми	Короткий зміст питань теми, що виносяться на вивчення	Кількість годин
1	Тема 1. Економічна теорія як фундаментальна суспільна наука.	Господарство – база життя індивіда та суспільства в цілому. Предмет економічної теорії. Методологія економічної теорії. Економічні категорії, закони, закономірності	2
2	Тема 1. Економічна теорія як фундаментальна суспільна наука.	Економічні категорії, закони, закономірності та принципи. Функції політичної економії. Етапи становлення та розвитку політичної економії.	2
3	Тема 2. Виробництво і його складові елементи.	Зміст виробництва та його складові елементи. Продуктивні сили суспільства та їх функціональна структура.	2
4	Тема 2. Виробництво і його складові елементи.	Структура суспільного виробництва. Основні фактори суспільного виробництва та їхній взаємозв'язок.	2
5	Тема 2. Виробництво і його складові елементи.	Створення різноманітних життєвих благ і послуг в масштабах країни. Виробництво як процес. Розподіл. Обмін. Споживання.	2
6	Тема 3. Економічні потреби суспільства і роль виробництва в їх задоволенні.	Зміст виробництва та його складові елементи. Продуктивні сили суспільства та їх функціональна структура.	2
7	Тема 3. Економічні потреби суспільства і роль виробництва в їх задоволенні.	Структура суспільного виробництва. Основні фактори суспільного виробництва та їхній взаємозв'язок.	2
8	Тема 4. Економіка суспільства як сукупність видів економічної діяльності.	Економічна система суспільства: її суть, форми, структура. Суть і види економічної діяльності. Суспільний поділ праці як матеріальна основа економічних відносин.	2
9	Тема 4. Економіка суспільства як сукупність видів економічної діяльності.	Економічні інтереси та їх класифікація. Ефективність суспільної економіки та її показники.	2
10	Тема 5. Відносини власності в економічному	Поняття власності. Типи, форми і види власності. Власність її сутність місце і роль в економічній системі. Історичні типи, види та форми власності.	2

№ з/п	Назва теми	Короткий зміст питань теми, що виносяться на вивчення	Кількість годин
	житті суспільства		
11	Тема 5. Відносини власності в економічному житті суспільства	Відносини власності у змішаній економічній системі. Місце і роль людини в економічній системі. Еволюція економічних систем і їх типи. Формаційний та цивілізаційний підходи до типізації суспільства.	2
12	Тема 5. Відносини власності в економічному житті суспільства	Власність її сутність місце і роль в економічній системі. Історичні типи, види та форми власності. Тенденції розвитку відносин власності в економіці України. Роздержавлення та приватизація в Україні.	2
13	Тема 6. Товарне виробництво і товарно-грошові відносини	Основні форми економічного життя людей. Товар і його властивості. Походження, сутність і функції грошей.	2
14	Тема 6. Товарне виробництво і товарно-грошові відносини	Теорії грошей. Грошовий обіг і його закони. Інфляція, її суть, види та соціально-економічні наслідки.	2
15	Тема 7. Загальні основи ринку	Поняття ринку та його характерні риси. Структура та види ринку. Функції ринку. Інфраструктура ринку та її функції. Інфраструктура ринку та її функції.	2
16	Тема 7. Загальні основи ринку	Цінні папери та їх види. Сутність попиту і фактори, що його визначають. Пропозиція: зміст і фактори, що на неї впливають. Еластичність попиту і пропозиції.	2
17	Тема 8. Суб'єкти ринкової економіки, підприємництво	Зміст, основні принципи та ознаки підприємництва. Функції підприємництва. Теорії та моделі підприємництва.	2
18	Тема 8. Суб'єкти ринкової економіки, підприємництво	Загальні економіко-правові основи розвитку підприємництва в Україні. Нові види підприємницької діяльності. Підприємство – основна ланка ринкової економіки.	2
19	Тема 9. Капіталістична економіка як вища форма ринкової економіки	Капітал як економічна категорія товарного виробництва. Витрати виробництва. Капітал і прибуток.	2
20	Тема 9. Капіталістична економіка як вища форма ринкової економіки	Загальна формула руху капіталу. Основний і оборотний капітал. Конкуренція як основоположний атрибут ринкової економіки, її функції і види.	2
10	Тема 10. Перехідна	Зміст перехідної економіки. Адміністративно-командна економіка та її суперечності.	2

№ з/п	Назва теми	Короткий зміст питань теми, що виносяться на вивчення	Кількість годин
	економіка та її закономірності	Основні завдання перехідного періоду.	
	Тема 10. Перехідна економіка та її закономірності	Основні моделі перехідної економіки. Економічний устрій у країнах перехідної економіки.	2
11	Тема 11. Суспільний продукт і його форми	Суспільне відтворення: суть і основні риси. Валовий внутрішній продукт і методи його розрахунку.	2
	Тема 11. Суспільний продукт і його форми	Система національних рахунків та її характеристика. Національне багатство та його відтворення. Методи розрахунку ВВП, ВВП.	2
12	Тема 12. Розподіл національного доходу. Споживання, заощадження і добробут людини	Сутність національного доходу, його форми: вартісна і натурально-речова. Споживання національного доходу, фонд споживання та його структура.	2
13	Тема 12. Розподіл національного доходу. Споживання, заощадження і добробут людини	Система національних рахунків та її характеристика. Національне багатство та його відтворення. Методи розрахунку ВВП, ВВП.	2
14	Тема 13. Економічне зростання і його чинники	Економічне зростання як основна мета економічної політики держави. Показники і фактори економічного розвитку. Сутність, джерела і суб'єкти нагромадження. Заощадження і нагромадження. Класифікація економічних циклів. Фази циклу.	2
15	Тема 13. Економічне зростання і його чинники	Сутність, джерела і суб'єкти нагромадження. Заощадження і нагромадження. Класифікація економічних циклів. Фази циклу.	2
16	Тема 14. Роль держави в ринковій економіці	Теоретичні основи державного регулювання ринкової економіки. Структура механізму регулювання. Економічні функції держави.	2
	Тема 14. Роль держави в ринковій економіці	Сучасні моделі державного регулювання економіки. Форми і методи державного регулювання економіки.	2
15	Тема 15. Міжнародна економіка та її роль у зростанні добробуту людської спільноти світу.	Поняття світового господарства та етапи його розвитку. Структура і суперечності сучасного світового господарства. Форми міжнародних економічних відносин (МЕВ). Міжнародні економічні та фінансові організації.	2

<b>№ з/п</b>	<b>Назва теми</b>	<b>Короткий зміст питань теми, що виносяться на вивчення</b>	<b>Кількість годин</b>
16	Тема 15. Міжнародна економіка та її роль у зростанні добробуту людської спільноти світу.	Вивіз капіталу: суть і причини, форми вивозу капіталу. Зміст і структура валютної системи. Міжнародний валютний фонд і його функції.	2
<b>Всього</b>			64

### 3) Теми та короткий зміст семінарських занять

<b>№ з/п</b>	<b>Назва теми</b>	<b>Короткий зміст питань теми, що виносяться на вивчення</b>	<b>Кількість годин</b>
1	Тема 1. Економічна теорія як фундаментальна суспільна наука.	Господарство – база життя індивіда та суспільства в цілому. Предмет економічної теорії. Методологія економічної теорії. Економічні категорії, закони, закономірності та принципи. Функції політичної економії. Етапи становлення та розвитку економічної теорії.	2
	Тема 2. Виробництво і його складові елементи.	Зміст виробництва та його складові елементи. Продуктивні сили суспільства та їх функціональна структура. Структура суспільного виробництва. Основні фактори суспільного виробництва та їхній взаємозв'язок.	
2	Тема 3. Економічні потреби суспільства і роль виробництва в їх задоволенні	Зміст виробництва та його складові елементи. Продуктивні сили суспільства та їх функціональна структура.	2
	Тема 4. Економіка суспільства як сукупність видів економічної діяльності	Економічна система суспільства: її суть, форми, структура. Суть і види економічної діяльності. Суспільний поділ праці як матеріальна основа економічних відносин. Економічні інтереси та їх класифікація.	
	Тема 5. Відносини власності в економічному житті суспільства	Ефективність суспільної економіки та її показники. Поняття власності. Типи, форми і види власності. Відносини власності у змішаній економічній системі.	

№ з/п	Назва теми	Короткий зміст питань теми, що виносяться на вивчення	Кількість годин
3	Тема 7. Загальні основи ринку Тема 8. Суб'єкти ринкової економіки, підприємництво	Поняття ринку та його характерні риси. Структура та види ринку. Функції ринку. Інфраструктура ринку та її функції. Цінні папери та їх види. Сутність попиту і фактори, що його визначають. Пропозиція: зміст і фактори, що на неї впливають. Еластичність попиту і пропозиції. Зміст, основні принципи та ознаки підприємництва. Функції підприємництва. Теорії та моделі підприємництва. Загальні економіко-правові основи розвитку підприємництва в Україні. Нові види підприємницької діяльності. Підприємство – основна ланка ринкової економіки.	2
7	Тема 9. Капіталістична економіка як вища форма ринкової економіки	Капітал як економічна категорія товарного виробництва. Витрати виробництва. Капітал і прибуток. Загальна формула руху капіталу. Основний і оборотний капітал. Конкуренція як основоположний атрибут ринкової економіки, її функції і види.	2
8	Тема 10. Перехідна економіка та її закономірності	Зміст перехідної економіки. Адміністративно-командна економіка та її суперечності. Основні завдання перехідного періоду. Основні моделі перехідної економіки. Економічний устрій у країнах перехідної економіки.	2
9	Тема 13. Економічне зростання і його чинники	Економічне зростання як основна мета економічної політики держави. Показники і фактори економічного розвитку. Сутність, джерела і суб'єкти нагромадження. Заощадження і нагромадження. Класифікація економічних циклів. Фази циклу.	2
10	Тема 14. Роль держави в ринковій економіці	Теоретичні основи державного регулювання ринкової економіки. Структура механізму регулювання. Економічні функції держави. Сучасні моделі державного регулювання економіки. Форми і методи державного регулювання економіки.	2
11	Тема 15. Міжнародна економіка та її роль у зростанні добробуту людської спільноти світу.	Поняття світового господарства та етапи його розвитку. Структура і суперечності сучасного світового господарства. Форми міжнародних економічних відносин (МЄВ). Міжнародні економічні та фінансові організації. Вивіз капіталу: суть і причини, форми вивозу капіталу. Зміст і структура валютної системи. Міжнародний валютний фонд і його функції.	2

№ з/п	Назва теми	Короткий зміст питань теми, що виносяться на вивчення	Кількість годин
<b>Всього</b>			16

## 4) Теми та короткий зміст практичних занять

№ з/п	Назва теми	Короткий зміст питань теми, що виносяться на вивчення	Кількість годин
1	Тема 3. Економічні потреби суспільства і роль виробництва в їх задоволенні	Зміст виробництва та його складові елементи. Продуктивні сили суспільства та їх функціональна структура. Структура суспільного виробництва. Основні фактори суспільного виробництва та їхній взаємозв'язок.	2
2	Тема 6. Товарне виробництво і товарно-грошові відносини	Основні форми економічного життя людей. Товар і його властивості. Походження, сутність і функції грошей. Теорії грошей. Грошовий обіг і його закони. Інфляція, її суть, види та соціально-економічні наслідки.	2
3	Тема 11. Суспільний продукт і його форми	Суспільне відтворення: суть і основні риси. Валовий внутрішній продукт і методи його розрахунку.	2
4	Тема 12. Розподіл національного доходу. Споживання, заощадження і добробут людини	Сутність національного доходу, його форми: вартісна і натурально-речова. натурально-речова. Споживання національного доходу, фонд споживання та його структура. Суспільні фонди споживання. Заробітна плата - основна форма доходів населення. Об'єктивні основи формування доходів населення.	2
5	Тема 12. Розподіл національного доходу. Споживання, заощадження і добробут людини	Суспільні фонди споживання. Заробітна плата - основна форма доходів населення. Об'єктивні основи формування доходів населення.	2
<b>Всього</b>			10

## 5) Теми та короткий зміст лабораторних занять

№ з/п	Назва теми	Короткий зміст питань теми, що виносяться на вивчення	Кількість годин
1			
2			
<b>Всього</b>			

## б) Теми, що виносяться на самостійне опрацювання, їх короткий зміст

№ з/п	Назва теми	Короткий зміст питань теми, що виносяться на вивчення	Кількість годин
-------	------------	---	-----------------



№ з/п	Назва теми	Короткий зміст питань теми, що виносяться на вивчення	Кількість годин
1	Тема 1. Економічна теорія як фундаментальна суспільна наука.	Зародження економічної думки. Формування політичної економії як науки. Основні напрями сучасної економічної думки. Політична економія і економічна політика.	4
2	Тема 2. Виробництво і його складові елементи.	Виробничі відносини, їх сутність, система і структура. Технологічний спосіб виробництва. Суспільний продукт як результат суспільного виробництва.	4
3	Тема 3. Економічні потреби суспільства і роль виробництва в їх задоволенні	Основні фактори суспільного виробництва та їхній взаємозв'язок.	4
4	Тема 4. Економіка суспільства як сукупність видів економічної діяльності	Економічна та соціальна ефективність досліджень. Основні напрями підвищення ефективності економічної системи суспільства.	4
5	Тема 5. Відносини власності в економічному житті суспільства	Поняття власності. Типи, форми і види власності. Відносини власності у змішаній економічній системі. Приватизація і роздержавлення.	4
6	Тема 6. Товарне виробництво і товарно-грошові відносини	Теорії вартості та їх різновиди. Закон вартості, його функції і механізм дії. Грошова система: суть, елементи, типи. Грошова система України: проблеми і перспективи.	4
7	Тема 7. Загальні основи ринку	Основні суб'єкти ринкової економіки. Види біржових операцій. Інші організаційні форми інфраструктури. Біржові посередники та біржові операції.	4
8	Тема 8. Суб'єкти ринкової економіки, підприємство	Основні функції підприємства. Принципи організації економічної діяльності підприємства.	4
9	Тема 9. Капіталістична економіка як вища форма ринкової економіки	Сутність, витоки і види монополізму. Основні показники монопольної влади. Види цінової дискримінації. Антимонопольна діяльність держави. Досконала і недосконала конкуренція.	4
10	Тема 10. Перехідна	Особливості функціонування перехідної економічної системи України. Моделі переходу	4

№ з/п	Назва теми	Короткий зміст питань теми, що виносяться на вивчення	Кількість годин
	економіка та її закономірності	до ринку.	
11	Тема 11. Суспільний продукт і його форми	Система національних рахунків та її характеристика. Національне багатство та його відтворення.	4
12	Тема 12. Розподіл національного доходу. Споживання, заощадження і добробут людини	Розподіл та перерозподіл національного доходу. Податки й соціальні виплати. Сімейні доходи. Мінімальний і оптимальний споживчий бюджет.	4
13	Тема 13. Економічне зростання і його чинники	Теорія «довгих хвиль» в економіці. Сутність НТР та її вплив на економічне зростання. Циклічність економічного розвитку. Основні причини економічної кризи в Україні та особливості розвитку її економіки.	4
14	Тема 14. Роль держави в ринковій економіці	Формування системи державного регулювання економіки України.	4
15	Тема 15. Міжнародна економіка та її роль у зростанні добробуту людської спільноти світу.	Концепції трансформації. Основні види інтеграційних об'єднань. Всесвітній ринок товарів та послуг. Особливості сучасного етапу розвитку світової торгівлі.	4
<b>Всього</b>			<b>60</b>

### 3.2.2. ЗАОЧНА

#### 1) Програма навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин						
	УСЬОГО	л	пр	сем	лаб	сам.в.	
<b>ЗМ 1. Основи економічної теорії та відносини власності в економічному житті суспільства</b>	<b>59</b>	<b>4</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>-</b>	<b>45</b>	
Тема 1. Економічна теорія як фундаментальна суспільна наука	10	2	-	-	-	9	
Тема 2. Виробництво і його складові елементи	10		-	-	-	9	
Тема 3. Економічні потреби суспільства і роль виробництва в їх задоволенні	9		-	-	-	9	
Тема 4. Економіка суспільства як сукупність видів економічної діяльності	10	2	-	-	-	9	
Тема 5. Відносини власності в	10		-	-	-	9	

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин						
	УСЬОГО	л	пр	сем	лаб	сам.в.	
економічному житті суспільства							
<b>ЗМ 2. Товарно-грошові відносини, загальні основи ринку та закономірності перехідної економіки</b>	<b>60</b>	<b>2</b>	<b>0</b>	<b>2</b>		<b>46</b>	
Тема 6. Товарне виробництво і товарно-грошові відносини	10	2	-	-	-	10	
Тема 7. Загальні основи ринку	10		-		-	9	
Тема 8. Суб'єкти ринкової економіки, підприємництво	10		-		-	9	
Тема 9. Капіталістична економіка як вища форма ринкової економіки	10		-	2	-	9	
Тема 10. Перехідна економіка та її закономірності	10		-		-	9	
<b>ЗМ 3. Суспільний продукт, розподіл національного доходу та роль держави в ринковій економіці</b>	<b>61</b>	<b>2</b>	<b>2</b>	<b>2</b>	<b>-</b>	<b>45</b>	
Тема 11. Суспільний продукт і його форми	9	2	-	-	-	9	
Тема 12. Розподіл національного доходу. Споживання, заощадження і добробут людини	11		2	-	-	9	
Тема 13. Економічне зростання і його чинники	11		-		-	9	
Тема 14. Роль держави в ринковій економіці	10		-	2	-	9	
Тема 15. Міжнародна економіка та її роль у зростанні добробуту людської спільноти світу	10		-		-	9	
<b>РАЗОМ</b>	<b>150</b>	<b>8</b>	<b>2</b>	<b>4</b>	<b>-</b>	<b>136</b>	

## 2) Теми та короткий зміст лекційних занять

№ з/п	Назва теми	Короткий зміст питань теми, що виносяться на вивчення	Кількість годин
1	Тема 1. Економічна теорія як фундаментальна суспільна наука.	Господарство – база життя індивіда та суспільства в цілому. Предмет економічної теорії. Методологія економічної теорії. Економічні категорії, закони, закономірності та принципи. Функції політичної економії. Етапи становлення та розвитку політичної економії.	2
	Тема 2. Виробництво і його складові елементи.	Зміст виробництва та його складові елементи. Продуктивні сили суспільства та їх функціональна структура. Структура суспільного виробництва. Основні фактори суспільного виробництва та їхній взаємозв'язок.	

№ з/п	Назва теми	Короткий зміст питань теми, що виносяться на вивчення	Кількість годин
	Тема 3. Економічні потреби суспільства і роль виробництва в їх задоволенні.	Створення різноманітних життєвих благ і послуг в масштабах країни. Виробництво як процес. Розподіл. Обмін. Споживання. Зміст виробництва та його складові елементи. Продуктивні сили суспільства та їх функціональна структура. Структура суспільного виробництва. Основні фактори суспільного виробництва та їхній взаємозв'язок.	
2	Тема 4. Економіка суспільства як сукупність видів економічної діяльності.	Економічна система суспільства: її суть, форми, структура. Суть і види економічної діяльності. Суспільний поділ праці як матеріальна основа економічних відносин. Економічні інтереси та їх класифікація. Ефективність суспільної економіки та її показники.	2
	Тема 5. Відносини власності в економічному житті суспільства	Поняття власності. Типи, форми і види власності. Власність її сутність місце і роль в економічній системі. Історичні типи, види та форми власності. Відносини власності у змішаній економічній системі. Місце і роль людини в економічній системі. Еволюція економічних систем і їх типи. Формаційний та цивілізаційний підходи до типізації суспільства. Власність її сутність місце і роль в економічній системі. Історичні типи, види та форми власності. Тенденції розвитку відносин власності в економіці України. Роздержавлення та приватизація в Україні.	
3	Тема 6. Товарне виробництво і товарно-грошові відносини	Основні форми економічного життя людей. Товар і його властивості. Походження, сутність і функції грошей. Теорії грошей. Грошовий обіг і його закони. Інфляція, її суть, види та соціально-економічні наслідки.	2
	Тема 7. Загальні основи ринку	Поняття ринку та його характерні риси. Структура та види ринку. Функції ринку. Інфраструктура ринку та її функції. Інфраструктура ринку та її функції. Цінні папери та їх види. Сутність попиту і фактори, що його визначають. Пропозиція: зміст і фактори, що на неї впливають. Еластичність попиту і пропозиції.	
	Тема 8. Суб'єкти ринкової економіки, підприємництво	Зміст, основні принципи та ознаки підприємництва. Функції підприємництва. Теорії та моделі підприємництва. Загальні економіко-правові основи розвитку підприємництва в Україні. Нові види підприємницької діяльності. Підприємство – основна ланка ринкової економіки.	

№ з/п	Назва теми	Короткий зміст питань теми, що виносяться на вивчення	Кількість годин
	Тема 9. Капіталістична економіка як вища форма ринкової економіки	Капітал як економічна категорія товарного виробництва. Витрати виробництва. Капітал і прибуток. Загальна формула руху капіталу. Основний і оборотний капітал. Конкуренція як основоположний атрибут ринкової економіки, її функції і види.	
	Тема 10. Перехідна економіка та її закономірності	Зміст перехідної економіки. Адміністративно-командна економіка та її суперечності. Основні завдання перехідного періоду. Основні моделі перехідної економіки. Економічний устрій у країнах перехідної економіки.	
4	Тема 11. Суспільний продукт і його форми	Суспільне відтворення: суть і основні риси. Валовий внутрішній продукт і методи його розрахунку. Система національних рахунків та її характеристика. Національне багатство та його відтворення. Методи розрахунку ВВП, ВВП.	2
	Тема 12. Розподіл національного доходу. Споживання, заощадження і добробут людини	Сутність національного доходу, його форми: вартісна і натурально-речова. Споживання національного доходу, фонд споживання та його структура. Система національних рахунків та її характеристика. Національне багатство та його відтворення. Методи розрахунку ВВП, ВВП.	
	Тема 13. Економічне зростання і його чинники	Економічне зростання як основна мета економічної політики держави. Показники і фактори економічного розвитку. Сутність, джерела і суб'єкти нагромадження. Заощадження і нагромадження. Класифікація економічних циклів. Фази циклу. Сутність, джерела і суб'єкти нагромадження. Заощадження і нагромадження. Класифікація економічних циклів. Фази циклу.	
	Тема 14. Роль держави в ринковій економіці	Теоретичні основи державного регулювання ринкової економіки. Структура механізму регулювання. Економічні функції держави. Сучасні моделі державного регулювання економіки. Форми і методи державного регулювання економіки.	
	Тема 15. Міжнародна економіка та її роль у зростанні добробуту людської спільноти світу.	Поняття світового господарства та етапи його розвитку. Структура і суперечності сучасного світового господарства. Форми міжнародних економічних відносин (МЕВ). Міжнародні економічні та фінансові організації. Вивіз капіталу: суть і причини, форми вивозу капіталу. Зміст і структура валютної системи. Міжнародний валютний фонд і його функції.	

№ з/п	Назва теми	Короткий зміст питань теми, що виносяться на вивчення	Кількість годин
Всього			8

## 3) Теми та короткий зміст семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Короткий зміст питань теми, що виносяться на вивчення	Кількість годин
1	Тема 7. Загальні основи ринку	Поняття ринку та його характерні риси. Структура та види ринку. Функції ринку. Інфраструктура ринку та її функції. Інфраструктура ринку та її функції. Цінні папери та їх види. Сутність попиту і фактори, що його визначають. Пропозиція: зміст і фактори, що на неї впливають.	2
	Тема 8. Суб'єкти ринкової економіки, підприємництво	Еластичність попиту і пропозиції. Зміст, основні принципи та ознаки підприємництва. Функції підприємництва. Теорії та моделі підприємництва. Загальні економіко-правові основи розвитку підприємництва в Україні. Нові види підприємницької діяльності. Підприємство – основна ланка ринкової економіки.	
	Тема 9. Капіталістична економіка як вища форма ринкової економіки	Капітал як економічна категорія товарного виробництва. Витрати виробництва. Капітал і прибуток. Загальна формула руху капіталу. Основний і оборотний капітал. Конкуренція як основоположний атрибут ринкової економіки, її функції і види.	
	Тема 10. Перехідна економіка та її закономірності	Зміст перехідної економіки. Адміністративно-командна економіка та її суперечності. Основні завдання перехідного періоду. Основні моделі перехідної економіки. Економічний устрій у країнах перехідної економіки.	
2	Тема 13. Економічне зростання і його чинники	Економічне зростання як основна мета економічної політики держави. Показники і фактори економічного розвитку. Сутність, джерела і суб'єкти нагромадження. Заощадження і нагромадження. Класифікація економічних циклів. Фази циклу.	2
	Тема 14. Роль держави в ринковій економіці	Теоретичні основи державного регулювання ринкової економіки. Структура механізму регулювання. Економічні функції держави. Сучасні моделі державного регулювання економіки. Форми і методи державного регулювання економіки.	
	Тема 15. Міжнародна економіка та її роль у зростанні	Поняття світового господарства та етапи його розвитку. Структура і суперечності сучасного світового господарства. Форми міжнародних економічних відносин (МЄВ).	

№ з/п	Назва теми	Короткий зміст питань теми, що виносяться на вивчення	Кількість годин
	добробуту людської спільноти світу.	Міжнародні економічні та фінансові організації. Вивіз капіталу: суть і причини, форми вивозу капіталу. Зміст і структура валютної системи. Міжнародний валютний фонд і його функції.	
<b>Всього</b>			4

## 4) Теми та короткий зміст практичних занять

№ з/п	Назва теми	Короткий зміст питань теми, що виносяться на вивчення	Кількість годин
1	Тема 12. Розподіл національного доходу. Споживання, заощадження і добробут людини	Сутність національного доходу, його форми: вартісна і натурально-речова. натурально-речова. Споживання національного доходу, фонд споживання та його структура. Суспільні фонди споживання. Заробітна плата - основна форма доходів населення. Об'єктивні основи формування доходів населення. Суспільні фонди споживання. Заробітна плата - основна форма доходів населення. Об'єктивні основи формування доходів населення.	2
<b>Всього</b>			2

## 5) Теми та короткий зміст лабораторних занять

№ з/п	Назва теми	Короткий зміст питань теми, що виносяться на вивчення	Кількість годин
1			
2			
<b>Всього</b>			

## 6) Теми, що виносяться на самостійне опрацювання, їх короткий зміст

№ з/п	Назва теми	Короткий зміст питань теми, що виносяться на вивчення	Кількість годин
1	Тема 1. Економічна теорія як фундаментальна суспільна наука.	Зародження економічної думки. Формування політичної економії як науки. Основні напрями сучасної економічної думки. Політична економія і економічна політика.	9
2	Тема 2. Виробництво і його складові елементи.	Виробничі відносини, їх сутність, система і структура. Технологічний спосіб виробництва. Суспільний продукт як результат суспільного виробництва.	9
3	Тема 3. Економічні потреби суспільства і роль виробництва в їх	Основні фактори суспільного виробництва та їхній взаємозв'язок.	9

№ з/п	Назва теми	Короткий зміст питань теми, що виносяться на вивчення	Кількість годин
	задоволенні		
4	Тема 4. Економіка суспільства як сукупність видів економічної діяльності	Економічна та соціальна ефективність досліджень. Основні напрями підвищення ефективності економічної системи суспільства.	9
5	Тема 5. Відносини власності в економічному житті суспільства	Поняття власності. Типи, форми і види власності. Відносини власності у змішаній економічній системі. Приватизація і роздержавлення.	9
6	Тема 6. Товарне виробництво і товарно-грошові відносини	Теорії вартості та їх різновиди. Закон вартості, його функції і механізм дії. Грошова система: суть, елементи, типи. Грошова система України: проблеми і перспективи.	10
7	Тема 7. Загальні основи ринку	Основні суб'єкти ринкової економіки. Види біржових операцій. Інші організаційні форми інфраструктури. Біржові посередники та біржові операції.	9
8	Тема 8. Суб'єкти ринкової економіки, підприємництво	Основні функції підприємства. Принципи організації економічної діяльності підприємства.	9
9	Тема 9. Капіталістична економіка як вища форма ринкової економіки	Сутність, витоки і види монополізму. Основні показники монопольної влади. Види цінової дискримінації. Антимонопольна діяльність держави. Досконала і недосконала конкуренція.	9
10	Тема 10. Перехідна економіка та її закономірності	Особливості функціонування перехідної економічної системи України. Моделі переходу до ринку.	9
11	Тема 11. Суспільний продукт і його форми	Система національних рахунків та її характеристика. Національне багатство та його відтворення.	9
12	Тема 12. Розподіл національного доходу. Споживання, заощадження і добробут людини	Розподіл та перерозподіл національного доходу. Податки й соціальні виплати. Сімейні доходи. Мінімальний і оптимальний споживчий бюджет.	9
13	Тема 13. Економічне	Теорія «довгих хвиль» в економіці. Сутність НТР та її вплив на економічне зростання.	9



№ з/п	Назва теми	Короткий зміст питань теми, що виносяться на вивчення	Кількість годин
	зростання і його чинники	Циклічність економічного розвитку. Основні причини економічної кризи в Україні та особливості розвитку її економіки.	
14	Тема 14. Роль держави в ринковій економіці	Формування системи державного регулювання економіки України.	9
15	Тема 15. Міжнародна економіка та її роль у зростанні добробуту людської спільноти світу.	Концепції трансформації. Основні види інтеграційних об'єднань. Всесвітній ринок товарів та послуг. Особливості сучасного етапу розвитку світової торгівлі.	9
<b>Всього</b>			<b>136</b>

#### 4.Форми та методи контролю

**4.1.** Форми та методи викладання, навчання: студенто-центрований, проблемно-орієнтований, професійно-орієнтований, комунікативний, міждисциплінарний підходи до навчання.

Викладання проводиться у вигляді лекцій, практичних занять, семінарів, роботи в малих групах, проведення індивідуальних занять, консультацій з викладачем, самонавчання в системі Moodle.

**4.2.** Форми та методи поточного контролю: тестування, вибіркоче усне опитування перед початком занять, перевірка домашнього завдання, письмове опитування (розв'язування індивідуальних завдань), письмова контрольна робота.

**4.3.** Форми та методи підсумкового контроль: іспит.

#### 5. Засоби діагностики результатів навчання

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання можуть бути:

- екзамени;
- стандартизовані тести;
- реферати, есе;
- презентації результатів виконаних завдань та досліджень;
- студентські презентації та виступи на наукових заходах;
- розрахункові роботи;
- інші види індивідуальних та групових завдань.

## 6. Розподіл балів, які отримують студенти

**6.1.** Шкала оцінювання з навчальної дисципліни у балах за всі види навчальної діяльності (шкала Коледжу), яка переводиться в оцінку за шкалою ECTS та у чотирибальну національну (державну) шкалу:

Сума балів за шкалою Коледжу	Оцінка за шкалою ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		Іспит	Залік
90-100	A (відмінно)	Відмінно	Зараховано
82-89	B (дуже добре)	Добре	
75-81	C (добре)		
65-74	D (задовільно)	Задовільно	
60-64	E (достатньо)		
35-59	FX (незадовільно з можливістю повторного складання)	Незадовільно	Не зараховано
1-34	F (незадовільно з обов'язковим повторним курсом)		

**6.2.** Розподіл вагових коефіцієнтів за змістовими модулями оцінювання складових поточного та підсумкового контролю результатів навчальної діяльності студентів з вивчення нормативних і вибіркових дисциплін:

**6.2.1.** Розподіл вагових коефіцієнтів для заліку/іспиту (для денної форми навчання):

Іспит:

Змістовий модуль №1					Змістовий модуль №2					Змістовий модуль №3 3 Рейтингова (підсумкова) оцінка за змістовий модуль 2, враховуючи поточне опитування)					Іспит	Рейтингова (підсумкова) оцінка з навчальної дисципліни (100 балів)
15 %					15 %					30 %					40 %	100
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	T11	T12	T13	T14	T15		

**6.2.2.** Розподіл вагових коефіцієнтів для заліку/екзамену (для заочної форми навчання):

Іспит:

Змістовий модуль															Іспит	Рейтингова (підсумкова) оцінка з навчальної дисципліни (100 балів)
МКР та підсумкова оцінка за змістовий модуль, враховуючи оцінку за захист навчального матеріалу, що виноситься на самостійне вивчення																
60 %															40 %	100
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	T11	T12	T13	T14	T15		

## 7. Критерії оцінювання складових поточного контролю навчальної діяльності студента

7.1. Компетенції (знання, уміння та навички), продемонстровані на навчальних заняттях (враховуючи знання з тем, що виносяться на самостійне опрацювання) оцінюються за 100-бальною системою.

Оцінка в балах (за 100-бальною шкалою) за всі види навчальної діяльності	Критерії оцінювання
98-100	Студент має системні, дієві знання, виявляє неординарні творчі здібності у навчальній діяльності; використовує широкий арсенал засобів для обґрунтування та доведення своєї думки; розв'язує складні проблемні завдання; схильний до системно-наукового аналізу та прогнозу явищ; уміє ставити і розв'язувати проблеми, самостійно здобувати і використовувати інформацію; займається науково-дослідною роботою; логічно та творчо викладає матеріал в усній та письмовій формі; розвиває свої здібності й нахили; використовує різноманітні джерела інформації; моделює ситуації в нестандартних умовах.
94-97	Студент володіє узагальненими знаннями з навчальної дисципліни, аргументовано використовує їх у нестандартних ситуаціях; вміє знаходити джерела інформації та аналізувати їх, ставити і розв'язувати проблеми, застосовувати вивчений матеріал для власних аргументованих суджень у практичній діяльності (диспути, круглі столи тощо); спроможний за допомогою викладача підготувати виступ на студентську наукову конференцію; самостійно вивчити матеріал; визначити програму своєї пізнавальної діяльності; оцінювати різноманітні явища, процеси; займає активну життєву позицію.
90-93	Студент володіє глибокими і міцними знаннями та використовує їх у нестандартних ситуаціях; може визначати тенденції та суперечності різних процесів; робить аргументовані висновки; практично оцінює сучасні тенденції, факти, явища, процеси; самостійно визначає мету власної діяльності; розв'язує творчі завдання; може сприймати іншу позицію як альтернативну; знає суміжні дисципліни; використовує знання, аналізуючи різні явища, процеси.
86-89	Студент вільно володіє вивченим матеріалом, застосовує знання у дещо змінених ситуаціях, вміє аналізувати і систематизувати інформацію, робить аналітичні висновки, використовує загальновідомі докази у власній аргументації; чітко тлумачить поняття, категорії, нормативні документи; формулює закони; може самостійно опрацьовувати матеріал, виконує прості творчі завдання; має сформовані типові навички.
81-85	Знання студента досить повні, він вільно застосовує вивчений матеріал у стандартних ситуаціях; вміє аналізувати, робити висновки; відповідь повна, логічна, обґрунтована, однак з окремими неточностями; вміє самостійно працювати, може підготувати реферат і обґрунтувати його положення.
75-80	Студент правильно і логічно відтворює навчальний матеріал, оперує базовими теоріями і фактами, встановлює причинно-наслідкові зв'язки між ними; вміє наводити приклади на підтвердження певних думок, застосовувати теоретичні знання у стандартних ситуаціях; за допомогою викладача може скласти план реферату, виконати його і

Оцінка в балах (за 100-бальною шкалою) за всі види навчальної діяльності	Критерії оцінювання
	правильно оформити; самостійно користуватися додатковими джерелами; правильно використовувати термінологію; скласти таблиці, схеми.
70-74	Студент розуміє основні положення навчального матеріалу, може поверхнево аналізувати події, ситуації, робить певні висновки; відповідь може бути правильною, проте недостатньо осмисленою; самостійно відтворює більшу частину матеріалу; вміє застосовувати знання під час розв'язування розрахункових завдань за алгоритмом, користуватися додатковими джерелами.
65-69	Студент розуміє сутність навчальної дисципліни, може дати визначення понять, категорій (однак з окремими помилками); вміє працювати з підручником, самостійно опрацьовувати частину навчального матеріалу; робить прості розрахунки за алгоритмом, але окремі висновки не логічні, не послідовні.
60-64	Студент володіє початковими знаннями, здатний провести за зразком розрахунки; орієнтується у поняттях, визначеннях; самостійне опрацювання навчального матеріалу викликає значні труднощі.
50-59	Студент намагається аналізувати на основі елементарних знань і навичок; виявляє окремі властивості; робить спроби виконання вправ, дій репродуктивного характеру; за допомогою викладача робить прості розрахунки за готовим алгоритмом.
35-49	Студент мало усвідомлює мету навчально-пізнавальної діяльності, робить спробу знайти способи дій, розповісти суть заданого, проте відповідає лише за допомогою викладача на рівні „так” чи „ні”; може самостійно знайти в підручнику відповідь.
1-34	Студент володіє навчальним матеріалом на рівні засвоєння окремих термінів, фактів без зв'язку між ними: відповідає на запитання, які потребують відповіді „так” чи „ні”.

**7.2.** Оцінювання індивідуального навчально-дослідного завдання здійснюється за 100-бальною системою.

**7.3.** Оцінювання модульних контрольних робіт здійснюється за 100-бальною системою.

**7.4.** Оцінювання захист навчального матеріалу, що виноситься на самостійне вивчення для студентів заочної форми навчання здійснюється за 100-бальною системою.

**7.5.** Оцінювання іспиту здійснюється за 100-бальною системою.

## **9. Інструменти, обладнання, програмне, методичне забезпечення навчальної дисципліни**

Робоча програма (розглянута та схвалена на засіданнях кафедри).  
Плани занять, конспекти лекцій. Перелік основної та додаткової літератури.  
Навчально-наочні посібники, технічні засоби навчання тощо. Комплекс

контрольних робіт (ККР) для визначення залишкових знань, з дисципліни, завдань для обов'язкових контрольних робіт. Електронний підручник. Методичні розробки для проведення окремих занять.

## 9. Рекомендовані джерела інформації

### 9.1. Нормативно-правова база

1. Конституція України. URL:<https://zakon.rada.gov.ua/laws/main/...>
2. Арбітражно-процесуальний кодекс України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/n0007697-00>.
3. Податковий кодекс України: - Журнал «Все про бухгалтерський облік» від 23.03.2013.,р.3, ст.144-146.
4. Закон України «Про приватизацію державного майна» від 04.03.92р. № 2163-12.
5. Закон України «Про інвестиційну діяльність» від 18.09.1991,№1561-ХІІ,р.1,ст.1/
6. Закону України «Про інноваційну діяльність»від 04.07.2002, №40-IV, р.1,ст.1,3,4.
7. НП(С)БО 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності», затверджені наказом Міністерства фінансів України від 31 грудня 2013 р. № 318, зареєстрований у Міністерстві юстиції України 19 січня 2013 р. за № 27/4248.

### 9.2. Базова

- 8.Бобров В.Я. Основи ринкової економіки і підприємництва: Підручник. К.: Вища школа., 2003.
- 9.Економічна теорія: Політекономія: Підручник За ред. В.Д. Базилевича. 6-те вид., перероб. і доп. К.: Знання Прес, 2007.
- 10.Мочерний С.В. Політекономія: Підручник. 2-ге вид., випр. К: Вікар, 2005 р.
- 11.Основи економічних знань: Навч. посіб. А.С. Гальчинський, П.С Сценко, Ю.І. Палкій. 2-ге вид., перероб. і допов. К.: Вища школа, 2002 .
- 12.Політична економія: Підручник За ред. Ніколенко Ю.В. К.: ЦУЛ, 2009 .

### 9.3. Допоміжна

- 13.Політична економія. Навч. Посіб. За ред.. Г.І. Башнянина і Шевчук Є.Є., 3-тє вид., перероб. і виправлене. Львів: Новий Світ 2000, 2004.

### 9.4. Інформаційні ресурси

- 14.<http://www.osvita.com.ua> - освітній портал
- 15.<http://www.mon.gov.ua> - офіційний сайт Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України
- 16.<http://www.apsu.org.ua> - Національна Академія педагогічних наук України